

Приложения към финансовия отчет

1. Резюме на дейността

Дружеството е с публично акционерно дружество, регистрирано по търговския закон с решение № 94 на Шуменски Окръжен Съд от 3 април 1996г. и е със седалище на управление в гр.Шумен, бул Мадара 38.

Предмет на дейност на Дружеството е изработка на корабни котли, топлообменници, хидрофори, машиностроителна продукция и др.

2. Счетоводна политика

По-долу е описана счетоводната политика, приложена при изготвянето на финансовия отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансови отчети (МСФО) приети от Европейският съюз (МСФО, приети от ЕС), тълкуванията на МСФО приложими за дружества отчитащи се по МСФО. Настоящият финансов отчет е изготвен при спазване принципа на историческата цена, освен в случаите на извършена преценка на земи и сгради, финансови активи на разположение за продажба и финансови активи и пасиви (вкл. Деривативни инструменти), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Изготвянето на финансовите отчети в съответствие с МСФО изисква употребата на счетоводни приблизителни оценки. Когато е прилагало счетоводната политика на предприятието, ръководството се е основавало на собствената си преценка. Елементите на финансовите отчети, чието представяне включва по-висока степен на преценка или субективност, както и тези елементи, за които предположенията и оценките имат значително влияние върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 4.

2.1.1 Принцип на действащото предприятие

Ръководството има основателни очаквания, че Дружеството разполага с адекватни ресурси за да продължи да оперира в обозримо бъдеще. По тази причина Дружеството продължава да приема принципа на действащото предприятие при изготвянето на своя финансов отчет.

/Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството/

Дружеството прилага за първи път следните стандарти и изменения за своя годишен отчетен период, започващ на 1 януари 2019:

- *МСФО 16 Лизинг*
- *Тълкуване 23 Несигурност относно третирането на данъците върху дохода*
- *Функции за предплащане с отрицателно обезщетение – Изменения на МСФО 9*
- *Дългосрочни участия в асоциирани предприятия и съвместни предприятия – Изменения на МСС 28*
- *Годишни подобрения на МСФО за периода 2015-2017*

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

- Изменения, свиване или уреждане на плана – Изменения на МСС 19

(а) Нови стандарти и изменения, приложими от 1 януари 2019 г.

Следните стандарти и тълкувания се прилагат за първи път за периодите на финансово отчитане започващ на или след 1 януари 2019 г. :

- МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 ще засегне основно счетоводството на лизингополучателя и ще доведе до признаването на почти всички лизингови договори в баланса. Стандарта премахва текущото разграничаване между оперативен и финансов лизинг и изисква признаването му като актив (с право на ползване) и финансово задължение за плащане на наемни вноски за почти всички лизингови договори. По избор има изключение за краткосрочни и лизингови договори с ниска стойност.

Отчетът за всеобхватния доход също ще бъде засегнат, тъй като общия разход обикновено е по-висок в началните години и по-нисък в крайните. Също така оперативните разходи ще бъдат заменени с лихви и амортизация, което ще доведе до промяна на ключови показатели в EBITDA.

Паричните потоци от оперативна дейност ще бъдат по-високи, тъй като паричните плащания за основната част от лизинговото задължение са класифицирани в рамките на финансови дейности. Само частта от плащанията, която отразява лихвата, може да продължи да се представя като оперативни парични потоци.

Осчетоводяването при лизингодателя няма да се промени съществено. Някои разлики може да възникнат в резултат на новите насоки за определянето на лизинга. Съгласно МСФО 16, договърът е или съдържа лизингов договор, когато се предава правото на контрол на актива за определен период от време в замяна на заплащане.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г. ранното приемане е разрешено само ако МСФО 15 се приеме едновременно.

• Тълкуване 23 Несигурност относно третирането на данъците върху доходите

Тълкуването разкрива как да се признават и измерват отсрочени и текущи данични активи и пасиви, когато има несигурност относно данъчното третиране. По-специално:

- Как да се определи подходящата разчетна сметка и всяко несигурно данъчно третиране трябва да се разглежда отделно или заедно като група, в зависимост от това кой подход по-добре прогнозира разрешаване на несигурността.
- Предприятието трябва да приеме че данъчният орган ще разгледа несигурните данъчни тълкувания и ще има необходимата информация.
- предприятието трябва да отразява ефекта от несигурността в счетоводството си върху данъка върху дохода, когато не е вероятно данъчните власти да приемат третирането
- въздействието на несигурността трябва да се оцени, като се използва или най-вероятната сума, или методът на очакваната стойност, в зависимост от това кой метод по-добре прогнозира разрешаването на несигурността, и
- че направените преценки и оценки трябва да бъдат преоценявани винаги, когато обстоятелствата са се променили или има нова информация, която влияе на преценките.

Въпреки че няма нови изисквания за оповестяване, се напомня на предприятията за общото изискване за предоставяне на информация за преценки и оценки, направени при изготвянето на финансовите отчети.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

• *Функции за предплащане с отрицателна компенсация – Изменения на МСФО 9*

Измененията в тесен обхват, направени в МСФО 9 Финансови инструменти през октомври 2017 г., позволяват на предприятията да оценяват определени предплатими финансови активи с отрицателна компенсация по амортизирана стойност. Тези активи, които включват някои заемни и дългови ценни книжа, в противен случай трябва да бъдат оценявани по справедлива стойност в печалба или загуба.

За да отговарят на изискванията за оценяване на амортизираната себестойност, отрицателното обезщетение трябва да бъде „разумна компенсация за предсрочно прекратяване на договора“ и активът трябва да се държи в бизнес модел „държан за събиране“.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

• *Дългосрочни участия в асоциирани предприятия и съвместни предприятия я – Изменения на МСС 28*

Измененията изясняват осчетоводяването на дългосрочни участия в асоциирани предприятия и съвместни предприятия, които по същество представляват част от нетната инвестиция в асоциираното или съвместното предприятие, но към която не се прилага счетоводно отчитане на собствения капитал. Предприятията трябва да отчитат такива участия по МСФО 9 Финансови инструменти, преди да прилагат изискванията за разпределение на загубите и обезценка в МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

• *Годишни подобрения на цикъла на МСФО 2015-2017 г.*

Следните подобрения бяха финализирани през декември 2017 г.:

- МСФО 3 Бизнес комбинации – пояснява, че получаването на контрол върху бизнес, който е съвместна операция, е бизнес комбинация, постигната на етапи.
- МСФО 11 Съвместни договорености – пояснява, че страната, която получава съвместен контрол върху бизнес, който е съвместна операция, не трябва да преоценява предишния си дял от съвместната операция.
- МСС 12 Оповестяване на лихви в други предприятия – изяснено е, че последствията от данъка върху дохода върху дивидентите върху финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал, трябва да бъдат признати в зависимост от това, къде са били признати миналите сделки или събития, които са генерирали разпределими печалби.
- МСС 23 Разходи по заеми – пояснява, че ако конкретен заем остава неизплатен, след като съответният квалифициращ актив е готов за предвиденото му използване или продажба, той става част от общите заеми.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

• *Изменение, свиване или уреждане на плана – Изменения на МСС 19*

Измененията на МСС 19 Доход на наети лица изясняват счетоводството за изменение, свиване или уреждане на плана. Те потвърждават, че субектите трябва да:

- изчислят текущата цена на услугата и нетна лихва за остатъка за отчетния период след изменение, свиване или уреждане на плана, чрез използване на актуализираните

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

предположения от датата на промяната

- признават всяко намаление на излишък незабавно в печалбата или загубата, било като част от разходите за предишни услуги или като печалба или загуба от уреждане.

С други думи, намалението на излишъка трябва да бъде признато в печалбата или загубата, дори ако този излишък не е бил предварително признат поради въздействието на тавана на активите

- отделно признават всички промени в тавана на активите чрез друг всеобхватен доход.

Дата на влизане в сила 1 януари 2019 г.

Предстоящи изисквания

Към 31 май 2019 г. бяха издадени следните стандарти и тълкувания, но не са задължителни за годишните отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2019 г.

- **МСФО 17 Застрахователни договори**

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква текущ модел на измерване, при който оценките се преизмерват през всеки отчетен период. Договорите се измерват с помощта на градивните елементи на:

- дисконтирани парични потоци, претеглени по вероятност
- изрична корекция на риска, и
- договорна надбавка за услуга (CSM), представляваща непридобитата печалба от договора, която се признава като приходи през периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите проценти или в отчета за печалбата или загубата или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно отразява как застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Допълнителен, опростен подход за разпределяне на премиите е разрешен за отговорността за оставащото покритие за краткосрочни договори, които често се изписват от застрахователи, различни от животозастраховането.

Има модификация на общия модел на измерване, наречен „подход с променлива такса“ за определени договори, написани от животозастрахователи, при които притежателите на полици споделят възвръщаемостта от основните позиции. При прилагане на подхода на променливата такса делът на предприятието в промените в справедливата стойност на основните позиции се включва в CSM. Следователно е вероятно резултатите от застрахователите, които използват този модел, да са по-малко променливи, отколкото при общия модел.

Новите правила ще засегнат финансовите отчети и ключовите показатели за изпълнение на всички предприятия, които издават застрахователни договори или инвестиционни договори с функции на дискреционно участие.

Дата на влизане в сила 1 януари 2021 г. (вероятно ще бъде удължен до 1 януари 2022 г.)

- **Определение за съществено – Изменения на МСС 1 и МСС 8**

МСС е направил промени в МСС 1 Представяне на Финансови Отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните оценки и грешки, които използват последователно определение на съществеността в Международните стандарти за финансово отчитане и в Концептуалната рамка за финансово отчитане, изяснява кога информацията е съществена и включените някои от насоките в МСС 1 относно несъществената информация.

По-специално, измененията поясняват:

- че позоваването на затъмняваща информация се отнася до ситуации, при които ефектът е подобен на пропускането или неправилното извеждане на тази информация и че

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

- предприятието оценява съществеността в контекста на финансовите отчети като цяло, и
- значението на „първични потребители на финансови отчети с общо предназначение“, към които са насочени тези финансови отчети, като ги определят като „съществуващи и потенциални инвеститори, кредитори и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансови отчети с обща цел за голяма част от финансовата информация, която им трябва.

Дата на влизане в сила 1 януари 2020 г.

• **Определение на бизнес – Изменения към МСФО 3**

Изменената дефиниция на бизнес изисква придобиването да включва вход и съществен процес, които заедно допринасят значително за способността за създаване на резултати. Дефиницията на понятието „продукция“ се изменя, за да се съсредоточи върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, генерирайки инвестиционен доход и друг доход, и изключва възвръщаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи.

Измененията вероятно ще доведат до повече придобивания, които се отчитат като придобивания на активи.

Дата на влизане в сила 1 януари 2020 г.

• **Ревизирана концептуална рамка за финансово отчитане**

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която ще бъде използвана при решения за определяне на стандарти с незабавно действие. Ключовите промени включват:

- увеличаване на известността на управлението в целта на финансова отчетност
- възстановяване на благоразумието като компонент на неутралитета
- определяне на отчетния субект, който може да бъде юридическо лице или част на образувание
- преразглеждане на определенията на актив и пасив
- премахване на прага на вероятността за разпознаване и добавяне на насоки за отписване
- добавяне на насоки на различна основа за измерване, и
- като се посочва, че печалбата или загубата е основният показател за резултатите и че по принцип приходите и разходите в друг всеобхватен доход следва да се рециклират, когато това повишава уместността или вярното представяне на финансовите отчети.

Няма да се правят промени в нито един от действащите счетоводни стандарти. Въпреки това предприятията, които разчитат на Рамката при определяне на своите счетоводни политики за транзакции, събития или условия, които не са разгледани по друг начин съгласно счетоводните стандарти, ще трябва да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Тези субекти ще трябва да разгледат дали тяхното счетоводство политиките все още са подходящи съгласно ревизираната рамка.

Дата на влизане в сила 1 януари 2020 г.

• **Продажба или принос на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28**

СМСС е направил промени в обхвата на МСФО 10 Консолидиран финансов отчет и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия.

Измененията разясняват счетоводното третиране на продажбите или приноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации). Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или приноса на активи. Ако активите не отговарят на

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

дефиницията на бизнес, печалбата или загубата се признава от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията се прилагат перспективно.

*През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС приключи своя изследователски проект по метода на собствения капитал.

2. Счетоводна политика (продължение)

2.2 Сделки в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си ("функционална валута"). Годишния финансов отчет е представен в хил. Български лева, която е функционална валута и валута на представяне

Българският лев е фиксиран към еврото (EUR), посредством механизма на валутния съвет, въведен в Република България, от 1 януари 1999г.

(б) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се трансформират във функционална валута, като се прилага официалния курс за съответния ден. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за доходите.

Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на баланса.

Значими валутни курсове:

	31 декември 2019 г. лева	31 декември 2018 г. Лева
1 евро се равнява на	1.95583	1.95583

2.3 Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи се отчитат първоначално по цена на придобиване, която включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци, както и всички преки разходи, необходими за привеждането на актива в настоящия му вид и местонахождение.

След първоначалното им признаване ДМА се отчитат по справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и евентуалните загуби от обезценки. Направена е преценка на земя, сгради и машини.

Амортизацията се начислява на база на линейния метод върху оценения полезен живот на активите. Активите се амортизират от датата на придобиване или въвеждане в експлоатация.

Увеличенията в балансовата стойност, произтичащи от преценка, се отнасят в преоценъчен резерв. Намаления, които компенсират предходни увеличения относно един и същ актив, са за сметка на преоценъчния резерв, всички други намаления се отнасят в отчета за доходите. В края на всеки отчетен период разликата в амортизацията, изчислена на база на преоценената стойност на актива (разходът за амортизация, посочен в отчета за доходите) и на база на първоначалната историческа стойност на актива се прехвърля от преоценъчния резерв в неразмразена печалба от предходни периоди.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

Амортизацията на активите се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

-Машини и оборудване	3-15 години
-Стопански инвентар	5-7 години
-Транспортни средства	4-10 години
-Други ДМА	7 години

Остатъчната стойност и полезния живот на активите се преразглеждат, и ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на изготвяне на финансовия отчет.

Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, дълготрайният материален актив се отчита по неговата възстановима стойност.

Печалбите и загубите от изписване на дълготрайни материални активи се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в отчета за доходите. Разходите по заеми се отчитат като текущ разход.

2.4 Нематериални активи

(в) Програмни продукти

В общия случай, разходите за разработване и поддръжка на компютърни програмни продукти се признават на разход в момента на възникването им. Разходи, които са директно свързани с разграничим и уникален програмен продукт, контролиран от Дружеството, се признават като нематериален актив, когато отговарят на следните критерии:

- технически е възможно да се завърши програмен продукт така, че той да е готово за използване
- управлението възнамерява да завърши програмния продукт и да го използва или да го продава;

2.5. Обезценка на нефинансови активи

Активи, които имат неопределен полезен живот не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират, се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи различни от положителна репутация, които подлежат на обезценка, се преглеждат за наличие на признаци за необходимостта от обезценка към всяка отчетна дата.

Към всяка балансова дата за обезценените в предходни периоди нефинансови активи, различни от положителната търговска репутация се извършва преглед за евентуално реинтегриране на загубите от обезценка.

За нуждите на теста за обезценка активите са групирани на най-ниските нива, за които може да се идентифицира единица генерираща парични потоци.

2.6. Нетекущи активи държани за продажба

Дружеството класифицира нетекущите активи като държани за продажба когато тяхната балансова стойност ще бъде възстановена чрез продажба и продажбата е много вероятна. Те се отчитат по по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност намалена с

разходите за продажба.

2.7. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и продукция. Материалните запаси са представени по по-ниската от цената на придобиване и тяхната нетна реализируема стойност. Разходът при потребление се определя по метода „средно-претеглен“. Себестойността на готовата продукция и незавършеното производство е съставена от основни и опаковъчни материали, преки разходи за труд, други преки променливи разходи и съответните общи производствени разходи, но изключва финансови разходи. Ата стойност”. Нетната реализируема стойност е оценка на продажната цена при нормално протичане на дейността, намалена с разходите за довършване и продажба.

2.8. Финансови активи

Дружеството класифицира финансовите си активи в категорията заеми и вземания. Класифицирането зависи от целта на придобиване на финансовия актив. Ръководството определя класифицирането на финансовите активи при първоначалното им придобиване и прави последваща оценка на класификацията към края на всеки отчетен период.

Заеми и вземания

Заеми и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определени плащания, които не се търгуват на активен пазар. Те са включени в краткосрочни активи, с изключение на тези с падеж повече от 12 месеца след датата на баланса, които се класифицират като дългосрочни. Заемите и вземанията се включват в категорията на търговски и други вземания в счетоводния баланс.

2.9. Търговски вземания

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена, а в следствие по амортизирана стойност (като се използва метода на ефективния лихвен процент), намалена с евентуална провизия за обезценка, основаваща се на преглед, извършван от ръководството, на салдата в края на всеки месец. Провизията за обезценка се прави в случай, че съществува обективно доказателство, че Дружеството няма да бъде в състояние да събере всички дължими суми съгласно първоначалните условия по отношение на съответния разчет. За индикатори на наличието на основание за обезценка се считат значими финансови затруднения на клиент, обявяване в несъстоятелност, закъснение в плащането или неплащане въобще. Сумата на обезценката е разликата между балансовата и възстановимата стойност. Последната представлява настоящата стойност на паричните потоци, дисконтирана с ефективния лихвен процент. Размерът на провизията за обезценка се признава в отчета за доходите.

Провизията за обезценка се признава в отчета за доходите и се класифицира като разходи за маркетинг и продажби. При плащане от страна на клиент на вземане, за което вече е била начислена обезценка, се извършва обратна на начислението на обезценката операция. Тя се отразява в намаление на разходите за маркетинг и продажби, посочени в отчета за доходите.

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой и пари по банкови сметки други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с първоначален падеж от 3 месеца и по-малко, както и банкови овърдрафтове. В баланса овърдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните заеми.

2.11. Собствен капитал

Обикновените акции се класифицират като капитал. Привилегированите акции със задължение за обратно изкупуване се класифицират като пасиви (виж счетоводна политика т. 2.13).

Разходите по емисията на нови акции, които са пряко свързани с нея, се отчитат в собствения капитал като намаление на постъпленията от емисията, като се елиминира ефекта на данъците върху дохода. Разходите по емитирането на акции или опции, или директно свързани с бизнескомбинация, са включени в цената на придобиване.

Когато Дружеството изкупува собствени акции, платената сума, включваща и съответните пряко свързани допълнителни разходи, (нетирани с ефекта на данъците върху дохода), се изважда от принадлежащия на собствениците на Дружеството капитал, докато обратно изкупените акции не се обезсилят, продадат или преиздадат. Когато тези акции по-късно се продадат или преиздадат, всеки приход, нетиран с пряко свързаните допълнителни разходи по транзакцията и съответния данъчен ефект, се включва в капитала, принадлежащ на собствениците на Дружеството.

Капиталът на дружеството е представен в размер, съответстващ на съдебно-регистрация.

2.12. Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по транзакцията. Задълженията по получени заеми се отчитат първоначално по стойността на получените финансови средства, а последващо – по амортизирана стойност чрез използване на ефективен лихвен процент, който поради естеството на договорите съвпада с договорения лихвен процент. Заемите се класифицират като краткотрайни задължения, освен ако Дружеството няма безпрекословното право да разсрочва погасяването на задължението за най-малко 12 месеца след датата на баланса.

2.13. Текущи и отсрочени данъци

Разходът за данък за периода се състои от текущ и отсрочен данък. Данъкът се признава в отчета за доходите освен в случаите на транзакции признати директно в собствения капитал. В тези случаи данъкът също се признава в собствения капитал.

Разходът за текущ данък, признат в отчета за доходите, е определен съгласно приложимото действащо данъчно законодателство в страната към датата на съставяне на годишния финансов отчет.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и балансовата им стойност във финансовите отчети. Ако обаче, данъчните временни разлики възникват от първоначалното признаване на актив или пасив при различна от бизнес комбинация транзакция, което не е засегнало нито счетоводната, нито данъчната печалба /загуба/ по време на транзакцията, то тази разлика не се осчетоводява.

При изчисляване на отсрочените данъци се използват данъчните ставки и нормативна уредба, които действат към датата на съставяне на баланса, които се отнасят за периодите на очакваното обратно проявление на данъчните временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава само в случай, че е вероятно наличието на достатъчни по размер бъдещи облагаеми печалби, срещу които тези активи да могат да бъдат използвани.

2.14. Доходи на наети лица

(а) Задължения при пенсиониране

Дружеството има утвърден план за допълнително пенсионно осигуряване. Съгласно Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в двукратен размер на brutното месечно трудово възнаграждение към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. В случай, че работникът или служителът е работил в Дружеството през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на brutното му трудово възнаграждение.

Задължението за изплащане на дефинирани доходи се изчислява годишно от независими актюери, като се използва кредитния метод на пргнозните единици. Сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи се определя като се дисконтират очакваните бъдещи изходящи парични потоци, с лихвените проценти на висококачествени държавни ценни книжа, които са с падеж, близък до този на съответното задължение, и във валутата, в която са деноминирани плащанията.

Актюерските печалби и загуби, възникнали в резултат на практически корекции и промени на актюерските предположения, се признават в отчета за доходите на база оставащия среден срок на прослужване на съответните служители. Разходите за предишен трудов стаж се признават в отчета за доходите в момента на тяхното възникване, освен в случаите, когато пенсионния план е създаден с условие, че служителите трябва да останат на работа за определен период от време. В такъв случай разходите за предишен трудов стаж се амортизират по линейния метод за „периода на придобиване“.

2.15. Провизии

Провизии се отчитат, когато възникне настоящо съдебно, конструктивно или нормативно задължение за Дружеството, в резултат на минали събития, когато се очаква да възникнат изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може достатъчно точно да се определи сумата на самото задължение. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават. Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява като се взема предвид целия клас от задължения.

Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

Провизиите се оценяват по настоящата стойност на разходите, които се очаква да бъдат необходими за погасяване на задълженията използвайки дисконтов процент преди данъци който отразява текуща пазарна оценка на рисковете свързани със задължението.

2.16. Търговски задължения

Търговия задължения са задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като текущи задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година или по-малко (или нормалния цикъл на стопанската дейност е по-дълъг), ако случаят не е такъв, те се представят като нетекущи задължения

Търговските задължения се признават първоначално по справедлива цена, а в последствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент

2.17. Признаване на приходите

Приходите включват справедливата цена на продадените стоки и услуги, нетно от данъци върху добавената стойност и предоставени отстъпки.

Дружеството признава приход, когато: той може надежно да бъде оценен, съществува сигурност, че ще произтекат бъдещи ползи за дружеството и посочените по-долу специфични условия са спазени за всяка продажба, извършена от дружеството. Не се счита, че е извършено надежно остойностяване на прихода, когато съществуват условия по отношение на неговото възникване. След като те бъдат премахнати е възможно да се извърши надежно остойностяване на прихода.

(а) *Продажба на стоки – продажба на едро*

Приходите от продажби на стоки се признават, когато Дружеството е прехвърлило в значителна степен изгодите и рисковете върху стоката на купувача. Моментът на прехвърлянето се удостоверява с подписването на приемо-предавателен протокол от страна на клиента.

(в) *Продажби на услуги*

Приходите от предоставени услуги се признават в отчетния период, в който са извършени, на базата на степента на изпълнение. Тя се удостоверява с подписани от двете страни протоколи за приемане на етапа от изпълнението на съответната услуга. Размерът на приходите се определя на база съотношението (процента)а извършаната до датата на годишния финансов отчет работа към общия обем на договорената услуга. С така определения процент се умножава общата договорена цена, за да се достигне до размера на признатия приход от предоставената услуга.

(г) *Приходи от лихви*

Приходите от лихви се разсрочват, като се използва метода на ефективната лихва. При обезценка на вземане, Групата намалява балансовата му стойност до възстановимата му стойност, която представлява очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани на база на първоначалната ефективен лихва. Приходите от лихви по обезценените заеми се признават или при събиране на дължимите лихви, или на базата на признаване на свързаните условни гаранции.

(д) *Приходи от дивиденди*

Приход от дивиденди се признава когато е установено правото да се получи плащането.

2.18. Свързани лица

За целите на настоящия финансов отчет Дружеството представя като свързани лица акционерите, техните дъщерни и асоциирани дружества, служители на ръководни постове и членовете на управителния съвет и надзорния съвет, както и близки членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се смятат и се третираат като свързани лица.

2.19. Лизингови договори

Лизинговите договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг. Плащанията по оперативните лизинги (нетно от отстъпките от страна на наемодателя) се признават като разход в отчета за доходите на равни части за периода на лизинговия договор.

Финансовият лизинг се признава като актив и пасив в счетоводния баланс на Дружеството с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък—по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Всяко плащане по лизинга се разпределя между главница и лихва, така че да се постигне постоянен лихвен доход в процентно изражение, изчислен на база на остатъчната главница. Съответните плащания по лизинга, нетно от лихвите, се включват в други дългосрочни задължения. Лихвите се признават като разход в отчета за приходите и разходите за периода на наемния договор. ДМА придобити чрез финансов лизинг се амортизират в съответствие с възприетата амортизационна политика за подобни амортизируеми собствени активи. ДМА придобити чрез финансов лизинг се амортизират за по-краткия от полезен живот или срока на лизинга.

МСФО 16 „Лизинг“ е приет от Дружеството. Стандартът е приложим за годишните отчетни периоди, започващи на 1 януари 2019, на която дата Дружеството прилага стандарта за първи път. Дружеството е приложило освобождаванията, отнасящи се до активи с право на ползване с ниска стойност и краткосрочни лизингови договори. При преминаването към МСФО 16 Дружеството е приложило модифицирания ретроспективен подход съгласно Стандарта, при което активът с право на ползване е признат на датата на първоначалното прилагане (1 януари 2019.) в размер, равен на лизинговото задължение, като се използва текущият лихвен процент, заложен в договора. Сравнителната информация за предходния период не е преизчислявана.

2.20. Разпределение на дивиденди

Разпределението на дивиденди на акционерите на Дружеството се признава като задължение във финансовите отчети на Дружеството в периода, в който е одобрено от акционерите на Дружеството.

3. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно. Извършените преценки и предположения от Ръководството оказват влияние върху отчетените суми на активите и задълженията и оповестяванията на задължения към датата на финансовите отчети, както и върху сумите на приходите и разходите, отчетени през периода в отчета за доходите.

Ръководството е използвало значими счетоводни приблизителни оценки и преценки по отношение на обезценката на вземания от клиенти и при определяне размера на провизиите за задължения, както и при определяне на полезния срок на използване на дълготрайните активи.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, освен ако не е упоменато друго)

4. Дълготрайни материални активи

	Земни сгради	Машини и съоръжения	Стоп. и Инвентар	Трансп. Средства	Прогр. Продукти	Общо
31 декември 2018 г.						
Балансова стойност в началото на периода	9,411	2,205	23	231	-	11,870
Придобити		26	29	-	18	73
Изписани		-	-	(109)	-	(109)
Разходи за амортизация	(69)	(222)	(11)	(42)	(6)	(350)
Балансова стойност в края на периода	9,342	2,009	41	80	12	11,484
Към 31 декември 2018 г.						
Отчетна стойност	10,294	3,694	116	249	41	14,394
Натрупана амортизация	(952)	(1,685)	(75)	(169)	(29)	(2,910)
Балансова стойност	9,342	2,009	41	80	12	11,484
31 декември 2019 г.						
Балансова стойност в началото на периода	9,342	2,009	41	80	12	11,484
Придобити	7	166				173
Изписани						
Разходи за амортизация	(69)	(229)	(11)	(30)	(9)	(348)
Балансова стойност в края на периода	9,280	1,946	30	50	3	11,309
Към 31 декември 2019 г.						
Отчетна стойност	10,301	3,859	116	249	41	14,566
Натрупана амортизация	(1,021)	(1,913)	(86)	(199)	(38)	(3,257)
Балансова стойност	9,280	1,946	30	50	3	11,309

4. 1 Активи с право на ползване

	Транспортни средства	Общо
01 януари 2019 г.		
Балансова стойност	-	-
Придобити	232	232
Разходи за амортизация	(53)	(53)
Балансова стойност в края на периода	179	179
31 декември 2019 г.		
Отчетна стойност	232	232
Натрупана амортизация	(53)	(53)
Балансова стойност	179	179

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

Разходите за амортизации са отчетени в административните разходи и себестойността на готовата продукция.

В края на 2019г. не е правена преоценка или обезценка на дълготрайните материални активи, тъй като ръководството е преценило, че остатъчната стойност на активите съответства на техните пазарни стойности.

5. Търговски и други вземания

	2019	2018
Търговски вземания	661	373
Намалени с: провизия за обезценка	-	-
Търговски вземания – нето	661	373
Данъци за възстановяване	20	85
Съдебни и присъдени вземания	30	30
Други вземания	14	13
Всичко търговски и други вземания	725	501

Справедливите стойности на търговските и други вземания са както следва:

	2019	2018
Търговски вземания	661	373
Данъци за възстановяване	20	85
Съдебни и присъдени вземания	30	30
Други вземания	14	13
	725	501

Няма обезценени вземания към 31.12.2019г.

6. Материални запаси

	2019	2018
Материали	911	1,026
Незавършено производство	591	240
	1,502	1,266

7. Пари и парични еквиваленти

	2019	2018
Парични средства в банки и налични пари	895	637
	895	637

За целите на отчета за паричните потоци парите включват следното:

	2019	2018
Парични средства в брой	48	40
Парични средства в банкови сметки	192	597
Блокирани парични средства	655	-
	895	637

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

8. Неразпределена печалба(загуба)	2019	2018
Баланс към 01 януари	326	303
Печалба за годината	9	16
Други изменения	-	1
Отписване на преоценъчен резерв	1	6
Баланс към 31 декември	336	326

9. Други резерви	2019	2018
Баланс към 01 януари	10,341	10,347
Преоценъчен резерв	(1)	(6)
Баланс към 31 декември	10,340	10,341

Законовите резерви са образувани в резултат от заделянето на 10% от остатъчната печалба съгласно изискванията на Търговския Закон и решение на Общото събрание на акционерите. Съгласно законовите изисквания законовия резерв следва да достигне минимум 10% от стойността на регистрирания капитал. Тези резерви не са разпределяеми.

Другите резерви са формирани основно от преоценката на активите и пасивите на Дружеството извършена през 1997г. Тези резерви са разпределяеми.

10. Основен капитал

	Обикновени акции (бр.)	Номинална стойност (хил.лв.)	Премии от емисии (хил.лв.)	Общо (хил. лв.)
Към 31 декември 2018	300 000	1	-	300
Към 31 декември 2019	300 000	1		300

Акционерна структура по притежавани пакети (над 5% от капитала на дружеството) :

- 1) Мариан Илиев Колев, притежаващ 95 000 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 31,67% от капитала на дружеството; Придобити през м.юли 2016 г.;
- 2) Пламен Дончев Костов – притежава 40 000 броя акции с право на глас, представляващи 13,33% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 3) Драгомир Димитров Пантелеев – притежава 33500 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 11,16% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 4) Илиян Димитров Тодоровски – притежава 30 130 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 10,04% от капитала на дружеството; Придобити месец юли 2002 г.;
- 5) Василена Димитрова Новакова, притежаваща 52,418 броя акции с право на глас в ОС, представляващи 17,47% от капитала на дружеството. Придобити м. юли 2016г
- 6) Други акционери - притежават 48 952 броя акции с право на глас ,представляващи 16,33% от капитала на дружеството.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

11. Търговски и други задължения

	2019	2018
Търговски задължения	352	368
Задължения към персонала	72	69
Задължения към осигурителни предприятия	28	23
Данъчни задължения	36	32
Финансиране за ДМА	797	897
Други задължения	65	169
Задържания по оперативен лизинг	182	-
Клиенти по аванси	624	-
Всичко търговски и други задължения	2,156	1,558

11.1. Промени в задълженията в резултат на финансови дейности

	Салдо 01.01 2019	Паричен поток	Непарични изменения			Салдо 31.12. 2019
			Платени Лихви	Получен и заеми	Отписан лизинг	
Заеми	795	(459)		513		849
Финансов лизинг	57	(61)		119		115
Всичко	852	(520)		632		964

12. Заеми

Краткосрочни	2019	2018
Краткосрочна част на инвестиционен кредит	37	37
Инвестиционен кредит(2) – Уникредит Булбанк	31	55
Кредит за оборотни средства Уникредит Булбанк	550	391
Кредит за оборотни средства -ДСК	61	63
Кредити свързани лица(прил.22)	52	62
Лизинг автомобили	25	17
	756	625
Дългосрочни		
Лизинг автомобили	90	40
Инвестиционен кредит(2) – Уникредит Булбанк	118	187
	208	227

Дружеството е предоставило имуществени залози/ Административна Сграда/ за обезпечаване на кредита за оборотни средства в Уникредит Булбанк и апартамент за обезпечаване на кредит за оборотни средства в ДСК и машини за обезпечаване на инвестиционните кредити в Уникредит Булбанк. Заложени са и търговски вземания в национална и чуждестранна валута.
Лихвите оставащи за изплащане по лизинговите договори са в размер на 7 х.лв.

Ефективните лихвени проценти към датата на баланса са както следва:

	2019	2018
Кредит за оборотни средства Уникредит Булбанк	3,45%	3,45%
Инвестиционен кредит	2,5%	2,5%
Инвестиционен кредит 2	3,262%	3,292%
Кредит за оборотни средства –ДСК	2,8%	2,8%
Заеми от свързани лица	2%	2%

Балансовата стойност на краткосрочните заеми се доближават до тяхната справедлива стойност.

Балансовата стойност на банковите заеми на Дружеството е деноминирана в лева.

13. Данъчни временни разлики

Данъчните временни разлики се компенсират, когато съществува юридическо право за компенсиране на краткосрочните данъчни активи срещу краткосрочните данъчни пасиви и когато данъчните временни разлики се отнасят към една и съща данъчната администрация.

	2019	2018
Отсрочени данъчни активи:		
- Отсрочени данъчни активи за възстановяване в рамките на 12 месеца	2	2
- Отсрочени данъчни активи за възстановяване след 12 месеца	9	1

	2019	2018
Отсрочени данъчни пасиви:		
- Отсрочени данъчни пасиви за възстановяване след 12 месеца	481	485

Движенията на сметката за данъчни временни разлики са както следва:

	2019	2018
В началото на годината:	(476)	(473)
(Разход)/Приход в отчета за доходите	7	(3)
В края на годината	(469)	(476)

Отчетените данъчни временни разлики през годината са както следва:

	2019	2018
Провизии за пенсия	8	7
Разходи по ДУ и др	2	1
Обезценка на вземания	1	1
	11	9

Движението на данъчните временни разлики (преди компенсирането на сумите в съответната данъчна юрисдикция) през периода е както следва:

Отсрочени данъчни пасиви:

	Дълготрайни активи
Към 01 януари 2018	(480)
(Разход)/приход в отчета за доходите	(5)
Към 31 декември 2018	(485)
(Разход)/приход в отчета за доходите	4
Към 31 декември 2019	(481)

Отсрочени данъчни активи	Неизп. отуски	Задължения по пенсионни доходи	Разходи по ДУ и др	Обезценка на вземания	общо
Към 01 януари 2018	-	5	1	1	7
(Разход)/приход в отчета за доходите		2	-	-	2
Към 31 декември 2018		7	1	1	9
(Разход)/приход в отчета за доходите	-	1	1	-	2
Към 31 декември 2019	-	8	2	1	11

14. Пенсионни задължения

Задължения в Баланса

Пенсионни доходи	2019	2018
Суми, признати в отчета за доходите	86	73

Пенсионни разходи	2019	2018
	(14)	(13)

Сумите, признати в баланса се определят както следва

Сегашна стойност на задълженията	2019	2018
Непризната актюерска печалба/(загуба) в собствения капитал	68	60
Задължения в Баланса	18	13
	86	73

Сумите, признати като разходи в отчета за доходи се определят както следва:

Разходи за настоящи услуги	2019	2018
Разходи за лихви	13	12
Нетни актюерски загуби, признати през годината	1	1
Общо, включени в разходите за служители	-	-
	14	13

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

Движението на признатото в баланса задължение е както		
	2019	2018
В началото на годината	73	54
Разходи включени в отчета за доходите	14	13
Намаление на задълженията поради плащания направени през годината	(5)	-
	4	6
Актюерска печалба (загуба)включена в друг всеобхватен доход		
В края на годината	<u>86</u>	<u>73</u>
Основните използвани актюерски предположения са		
	2019	2018
Дисконтов процент	0,6%	1%
Бъдещи увеличения на заплатите	5%	5%
15. Приходи от продажби		
	2019	2018
Продажби на продукция	3,467	3,492
Продажби на услуги	2	3
	<u>3,469</u>	<u>3,495</u>
16. Отчетна стойност на продажбите		
	2019	2018
Променливи разходи:		
Основни материали	1,094	1,096
Други материали	112	94
Външни услуги	514	586
Възнаграждения и социални осигуровки	679	579
Други разходи	42	55
Фиксирани разходи:		
Амортизации	299	291
Увеличение на запасите	(350)	(43)
	<u>2,390</u>	<u>2,658</u>
17. Административни разходи		
	2019	2018
Разходи за материали	23	24
Възнаграждения и социални осигуровки	730	594
Професионални външни услуги	174	221
Годишен одит и консултантски услуги	12	9
Амортизации	102	59
Други разходи	125	188
Разходи за данъци	39	63
	<u>1,205</u>	<u>1,158</u>

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

18. Други оперативни приходи

	2019	2018
Приходи от продажба на краткотрайни активи	38	19
Приходи от продажба на ДМА	18	5
Приходи от наеми	49	54
Други приходи	104	322
	<u>209</u>	<u>400</u>

19. Разходи по икономически елементи

	2019	2018
Материали	1,229	1,214
Външни услуги	700	816
Амортизация	401	350
Заплати и социални осигуровки	1,409	1,173
Промяна на запасите от продукция и незавършено производство	(350)	(43)
Балансова стойност на продадените активи	-	-
Други разходи	206	306
	<u>3,595</u>	<u>3,816</u>

20. Финансови приходи/(разходи)

	2019	2018
Разходи за лихви,	33	28
Лихви по задължения за финансов лизинг	4	5
Валутни разлики, нетно	11	10
Други	21	14
	<u>69</u>	<u>57</u>

21. Разходи за данъци

	2019	2018
Данък върху печалбата за текущата година	(11)	(3)
Отсрочени данъци	6	(3)
Общо разход за данък	<u>(5)</u>	<u>(6)</u>

Дължимият от Дружеството данък върху облагаемата печалба се различава от теоретичната сума, която се получава, като се използва основната данъчна ставка, както следва :

	2019	2018
Печалба преди данъци	13	22
Данък при данъчна ставка 10% (2018: 10%)	(1)	(2)
Разходи, непризнати за данъчни цели	(35)	(42)
Необлагаеми приходи	31	38
Дължим данък	<u>(5)</u>	<u>(6)</u>

22. Сделки между свързани лица

Ако не изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия

Сделки между свързани лица:

	2019	2018
i) Възнаграждения на ръководството		
Борд на директорите	191	225
	2019	2018
ii) Задължения към свързани лица		
- заеми от членове на борда на директорите и акционери		
Мариан Колев	52	40
Илиян Тодоровски	-	11
Пламен Костов	-	11
	52	62

ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

Финансовите инструменти на Дружеството включват парични средства по банкови сметки, краткосрочни вземания, краткосрочни задължения и лихвоносни заеми и привлечени средства. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Основните рискове, свързани с тези финансови инструменти, са пазарен, кредитен и ликвиден риск. Финансовите рискове се идентифицират, оценяват и наблюдават от управителите на Дружеството чрез различни механизми за контрол, с цел да се установят адекватни цени за доставките, извършвани от Дружеството и да се оценят подходящо пазарните условия, свързани с неговите инвестиции и начините на поддържане на свободни ликвидни средства, като се предотврати излишна концентрация на даден риск.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент да варира, поради промени в пазарните цени. Пазарните цени включват три типа риск: лихвен, валутен и ценови риск, както и риск от цената на капитала. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск, включват заеми и привлечени средства и търговски вземания.

Анализите на чувствителността в следващите раздели са свързани със състоянието на Дружеството към 31 декември 2019 и 2018.

Анализите на чувствителността са изготвени при предположение, че сумата на нетния дълг, съотношението на фиксираните към плаващите лихвени проценти по дълга и съотношението на финансовите инструменти в чуждестранни валути са постоянни.

Анализите изключват ефекта от движенията в пазарните променливи на провизиите и

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

нефинансовите активи и пасиви.

Чувствителността на съответната позиция от отчета за всеобхватния доход е ефектът на предполагаемите промени в лихвените норми върху нетните разходи за лихви за една година на базата на нетъргуеми финансови активи и пасиви с плаващ лихвен процент към 31 декември 2019 и 2018 .

Кредитен риск

Кредитният риск произтича от възможността контрагент по сделка с финансов инструмент или клиентски договор да не изплати задължението си, което ще доведе до финансови загуби. Основният кредитен риск, на който е изложено Дружеството, е свързан с неговите вземания и парични средства по банкови сметки. Вземанията на Дружеството се състоят от търговски вземания . Няма значителен кредитен риск, свързан с тях.

Дружеството има финансови отношения основно с банки. Инвестиционните решения на Дружеството и решенията за заемане на средства от банки подлежат на изрично одобрение от Съвета на директорите. Максималната кредитна експозиция на Дружеството по повод на финансовите активи възлиза на съответната им отчетна стойност по баланса към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018.

Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква от времевото разминаване на договорените падежи на паричните активи и задължения и възможността длъжниците да не са в състояние да уредят задълженията си към Дружеството в стандартните срокове. За да управлява този риск, Дружеството използва техники за планиране, включително изготвяне на краткосрочни и средносрочни прогнози на паричните потоци.

Финансовите активи и пасиви на Дружеството, анализирани по остатъчен срок от датата отчетния период до датата на последващо договаряне или предвиден падеж към 31 декември 2019, са както следва:

	До 1 мес.	От 1 до до 3 мес.	От 3 мес. до 1 год.	Между 2 и 5 год.	Над 5 г.	Общо
Финансови активи						
Търговски вземания	267	394				661
Парични средства по банкови сметки	895					895
Други и данъчни вземания	7		27	30		64
Общо	1,169	394	27	30		1,620
Финансови пасиви						
Задължения към доставчици	109	862				971
Заеми и лихви			731	118		849
Финансов лизинг			25	90		115
Други задължения	72	134	55	924	86	1,271
Общо:	181	996	811	1,132	86	3,206

Финансовите активи и пасиви на Дружеството, анализирани по остатъчен срок от датата отчетния период до датата на последващо договаряне или предвиден падеж към 31 декември 2018, са както следва:

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

	До 1 мес.	От 1 до до 3 мес.	От 3 мес. до 1 год.	Между 2 и 5 год.	Над 5 г.	Общо
<i>Финансови активи</i>						
Търговски вземания	373					373
Парични средства по банкови сметки	637					637
Други и данъчни вземания	85	13		30		128
Общо	1,095	13		30		1,138
<i>Финансови пасиви</i>						
Задължения към доставчици	368					368
Заеми и лихви			187	608		795
Финансов лизинг			40	17		57
Други задължения	92	174	27		897	1,190
Общо:	460	174	254	625	897	2,410

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци на даден финансов инструмент да варира, поради промяна в пазарните лихвени норми. Дружеството е изложено на риск от промени в пазарните нива на лихвените проценти главно по отношение на дългосрочните си задължения по заеми с плаващи лихвени проценти.

Дружеството управлява лихвения риск, като поддържа балансиран портфейл от дългове и привлечени средства с фиксирани и променливи лихвени проценти.

	Плаващ лихвен процент	Фиксиран лихвен процент	Безлихвени	Общо
31 декември 2019г.				
<i>Финансови активи</i>				
Търговски вземания			661	661
Парични средства по банкови сметки			895	895
Други вземания			64	64
Общо:			1,620	1,620
<i>Финансови пасиви</i>				
Задължения към доставчици			971	971
Заеми и лихви		849		849
Финансов лизинг		115		115
Други задължения			1,271	1,271
Общо:		964	2,242	3,206
31 декември 2018 г.				
	Плаващ лихвен процент	Фиксиран лихвен процент	Безлихвени	Общо

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

<i>Финансови активи</i>			
Търговски вземания		373	373
Вземания от свързани лица		637	637
Парични средства по банкови сметки		128	128
Други вземания		1,138	1,138
Общо:			
<i>Финансови пасиви</i>		368	368
Задължения към доставчици	795		795
Заеми и лихви	57		57
Финансов лизинг		1,190	1,190
Други задължения	852	1,558	2,410
Общо:	851	190	1,433
		1,433	2,474

Валутен риск

Дружеството оперира в България и тъй като курсът на Българският лев е фиксиран към еврото посредством Валутен борд, Дружеството е изложено на валутен риск в частта на трансакциите извършвани във валута различна от евро. Поради осъществяване на дейността си предимно в български лева и евро, Дружеството е изложено на незначителен валутен риск. Малък процент от приходите се генерират във валути, различни от българския лев и еврото. Поради това ръководството на Дружеството счита, че ефектът от възможната промяна на валутните курсове не би повлияло съществено на печалбата или загубата.

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да осигури стабилни капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за собствениците.

Коефициентът на задлъжнялост към 31 декември 2019 и 2018 е, както следва:

	2019	2018
<i>Общ дълг, включително:</i>		
Задължения за лихвени заеми и договори за лизинг	964	852
Намалени с: парични средства и парични еквиваленти	(895)	(637)
Нетен дълг	69	215
Общо собствен капитал	10,958	10,954
Капитал и нетен дълг	11,027	11,169
Коефициент на задлъжнялост	0,9	0,07

Ръководството на Дружеството разглежда няколко различни мерки във връзка с установената капиталова структура към 31 декември 2019 г

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Бизнес риск

Бизнес рискът се определя от спецификата на продукцията на Дружеството. Това е несигурността за получаване на приходи съответстващи на начина на производство и

съответните нормативни регулации.

Външните пазари на компанията са идентифицирани като силно конкурентни, динамично променящи се под влияние на различни световни икономически фактори - например цената на петрола, и от части нестабилни поради ненамаляващата конкуренция от страна на създадени производствени мощности в азиатския регион от основните световни концерни. Затруднения при встъпването на нови пазари създава и глобализирането на компаниите, представляващи интерес за КММ АД, в световен мащаб през последните години.

Вътрешният пазар продължава да бъде с относително нисък дял поради създадената конюнктура за търсене на най-ниска цена, на която КММ АД на този етап не може да отговори, поради поддържаното като цяло по-високо ниво на качество, квалификация на работници и служители, сертификати и др.

При определяне на основните си пазари и пазарни сегменти компанията се фокусира както върху търсене на възможност за задоволяване на конкретни, специфични изисквания на потребителите, така и на варианти за повторяемо производство.

Като част от усилията на фирмата да разшири и диверсифицира производствените си възможности през 2019 г се затвърди обема на произведените изделия от неръждаема стомана в изградения през 2016 г цех. В резултат от агресивната си кампания на пазара за постигане на по-висок дял продадена продукция от неръждаема стомана, спрямо въглеродна стомана бяха усвоени нови изделия комбинирани от неръждаема и черна стомана.

Следвайки основните цели за развитие през 2019г. КММ АД продължи да се стреми към интензификация и диверсификация на производство и активен маркетинг основно на външния пазар. В световен мащаб продължава насочването на поръчки към производители от Далечния изток. Причина за това е и принадлежността на много заводи там към водещи европейски компании, които продължават да бъдат предпочитани при избор на производител от фирмите – майки. Това е и причина за намаляване на оборотите с някои от основните клиенти - например Алфа Лавал Аалборг Ниймеген– Холандия, които изцяло закриха европейския си център за провеждане на тестове на съоръжения и с това прекратиха поръчките си към европейски доставчици, с изключение на единични спот сделки. Възстановяват се нивата на работата с фирма "ЕМКО Уитън" като оборотът през 2019 г е най-висок за последните 8 години сътрудничество.

СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Справедлива стойност е цената, получена за продажбата на актив или платена за прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализация на финансовите инструменти чрез продажба. Въпреки това в повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, както и заемите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи чрез тяхното пълно възстановяване или съответно, уреждане във времето. Затова те са представени по амортизираната им стойност.

Справедливата стойност на паричните средства, краткосрочните вземания и краткосрочните задължения е приблизително равна на тяхната балансова стойност, при условие че падежът им е краткосрочен.

Дългосрочните привлечени средства имат променливи лихвени проценти, базирани на пазарни лихвени проценти и Ръководството счита, че разликата между балансовата и пазарната им стойност не е съществена.

КММ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2019

24. Условни задължения

Данъчните власти по всяко време могат да извършват проверки на счетоводните документи и записвания за пет данъчни периода считано от данъчният период следващ годината на издаване на съответните счетоводни документи.

Ръководството на Дружеството няма информация за каквито и да са обстоятелства, които могат

да доведат до потенциални данъчни задължения в значителен размер, както и за условни актив пасиви, които следва да се оповестят.

25. Събития настъпили след датата на баланса

Налице е съществено некоригиращо събитие, свързано с разпространението на пандемията от коронавирус (COVID-19) в България. Нарушаването на обичайната икономическа дейност в България в резултат на COVID-19 може да повлияе неблагоприятно върху операциите на Дружеството. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект на пандемията върху Дружеството.

Няма други събития настъпили след датата на баланса.